

Velencei Értéktár

A Velencei Értéktár Bizottság 2015. november 9-i ülésén VÉB/2015/5 határozatszám alatt a Beck kastélyt a Velencei Értéktár részének nyilvánította .

A döntés az alábbi javaslat alapján született meg:

I. A javaslattevő adatai

1. A javaslatot benyújtó személy (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Velencei Helytörténeti Egyesület

2. A javaslatot benyújtó személy vagy kapcsolattartó személy adatai:

Név: Fehér Árpád

Levelezési cím: 2481 Velence, Hunyadi utca 8.

Telefonszám: 06 20 / 439 56 48

E-mail cím: arpad.feher@gmail.com

II. A nemzeti érték adatai

1. Nemzeti érték megnevezése:

Beck-Ulicza-kastély

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság
környezet	egészség és életmód	X épített
☐ ipari és műszaki megoldások	kulturális örökség	sport
☐ természeti környezet	turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

2481 Velence, Régiposta u. 1., hrsz. 2175/2

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

X települési
magyarság

tájegységi

megyei

külhoni

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Beck-Ulicza kastély

Megközelíthetőség: GPS-koordinátái: N47°13 313' E018° 39 617'

Műszaki jellemzők: „Szabadon álló, magasföldszintes, téglalap alaprajzú épület. A kastély eklektikus stílusában sok a neoreneszánsz elem, a falakat klinkertégla burkolja. Főhomlokzata 1 + 1 + 1 + 1 osztású, középrizalitján ión oszlopos, timpanonos portikusz látható. Jobb szélén emeletes torony áll, melyet lapos sátoztető borít, alatta vakíves párkány húzódik. A torony félköríves záródású ablaka alatt kőbábos mellvéd látható.

Hátsó homlokzata 1+3+1 osztású, középrészén itt is 4 ión oszlop által tartott, kőbábos mellvédes portikusz húzódik, félköríves nyílásokkal. Jobboldali homlokzata 1 +2+ 1 tengelyes, a baloldalin a már említett torony és lombfűrészdíszes veranda áll.” (forrás: Magyar Kastélylexikon)

Története: A kastély elődépülete feltehetően a XVIII. század második felében épült, a Meszleny-családba beházasodott farádi Vörös familiához köthető. Alapjának maradványai a mai kastély alapjai környékén találhatók.

A település központjában, szabadon álló, alagsor és földszintes, összetett tömegű épület, kontyolt nyeregtetővel, Ény-i sarkán sátoztetővel fedett kétszintes torony. Homlokzati architektúrája klinkertégla és vakolatarchitektúra. Plasztikus, konzolos koronázó párkányok, sarokamírozás és magas plasztikus lábazati párkány melyen a változatosan keretezett ablakok állnak, alattuk az alagsorablakai nyílnak. Keskeny lépcsővel megközelíthető bejárata a DNY-i homlokzatban, két ión oszlop által tartott timpanon alatt nyílik. A négyzetes torony szögletében újabb veranda, kőbábos korláttal, fűrészelt fa lefedéssel. Síkmennyezetes belső terek. Burkolatok és stukkók, 19. század végi nyílászáró szerkezetek. Korábbi kúria felhasználásával építette a Beck család 1895-ben.

A kastély jelenlegi képét madarasi Beck Hugó curiai tanácselnök és velencei földbirtokos alakította ki az 1890-es években. Fia, Beck Lajos, ezt az állapotot tartotta meg. Az 1940-es években a kastélyt tulajdonosától elvették. A háború végén itt működött a helyi nyilas pártház. Az épület a harcokat viszonylag kis sérülésekkel vészelte át. Beck Lajosnak 800 kat.holdas birtoka volt a községben, ezt (elsőként a környéken) üdülőteleknek felparcellázták

A világháború után, 1945-től nevelőotthonként, majd úttörőtáborként működött a kastély és parkja.

Az 1980-as évekre állapota végletesen leromlott. Ekkor az Ulicza házaspár vásárolta meg és több évtizedes munkával felújította. Ma példás az állapota. A parkban ma is ifjúsági tábor működik.

6. Indoklás az értéktárba való felvétel mellett

Várostarténeti jelentősége van.

Már védett, 10452-III.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Velencei Helytörténeti Egyesület honlapja (www.helytortenet.eoldal.hu)

Kupi László: Város volt, város lett

www.velenceblog.com

www.velence.hu

Az Ulicza házaspár információi

Virág Zsolt: Magyar Kastélylexikon, Castellum 2002.

Velence város településfejlesztési stratégiája 2011

III. Mellékletek

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

Fotó: www.kastelyok.com

Fotó: Magyar Képeslap Katalógus

Fotó: www.velenceblog.com

Fotó: www.velenceblog.com

Velencei Értéktár Bizottság

Velence, 2015. november 16.